

Ti se pa varno skrivajo za hrbtno urednika »Edinstva«, a so preveč medvedje naravi, da bi jih ne videli. Ko bodo razne disciplinske in sodne razprave končane, bomo tudi povedali, kdo je obešal »Damo- klejev meč« nad napredno učiteljsko in kdo »obremenjuje svojo vest z veliko odgovornostjo«, ker tira mlade ljudi v lastno nesrečo. Damoklejev meč bi že zdavnej padel iznad glav učiteljskega stanu, če bi se učiteljsvo navajalo k strpnosti mesto k nestrpnosti, k toleranci mesto k fanatizmu, k smotrenemu strokovnemu in nacionalnemu delu mesto k petelinjenju in če bi se učiteljski stan navajal k strnjivosti, k stanovski slogi in pravemu tovarištvu s prav vsakim poštenim učiteljem, namesto da se v znamenju »edinstva« seje in ustvarja razdor. Boj je med dvema strujama: med prvo, to je naša, ki hoče strnjeno ves naš stan in drugo, ki se ji hoče razdora in razdvojenosti, po geslu »divide et impera«, da bi zopet vladali, učiteljski stan pa da bi zopet trpel in v medsebojnem stanovskem boju pozabljal na važnejšo svojo kulturno in nacionalno nalogo.

— V oblastno ocenjevalno komisijo za mariborsko oblast je bil izvoljen tovariš Grčar, namestnikom pa tov. Kožuh. Zanimivo je, da se je volilo dvakrat. Prvič sta dobila Grčar in Lukman vsak po 6 glasov. Drugič istotako in je odločil žreb za Grčarja.

— Urednik »Edinstva« in šolski nadzorniki. »Edinstvo« je prineslo sledečo notico: »Ako bodo pa kateri spisi izginili, kar se že tudi dogaja, je zadeva za referenta (oblastnega ali sreskega) še bolj sumljiva in bo treba dotičnika še trše prijeti.« — Kaj pravijo k temu sreski šolski referenti in oba oblastna šolska nadzornika? »Edinstvo« še ni povedalo, kateri nadzorniki so to!

— Zopet naučna ekskurzija. Gojenke IV. letnika ženskega učiteljskega v Somboru so sklenile napraviti 14-dnevno naučno potovanje. Njih glavni cilj je bila Slovenija. Iz Sombora so se odpeljale 16. aprila t. l. si ogledale Zagreb, Sušak, Crikvenico in Karlovec. Dne 21. aprila popoldne so dospeli pod vodstvom direktorja g. Berića, profesorjev gg. Nikolića in Stratimirovića in gđc. Drakulićeve in Lesitićeve v Ljubljano. Na postaji so izletnike pozdravili zastopniki UJU. — poverjeništvu Ljubljana in direktor ženskega učiteljskega g. dr. Orel. Takoj po sprejemu so prejeli natančen program, po katerem naj si ogledajo najvažnejše znamenitosti Ljubljane in njene bližnje okolice. Pri ogledovanju so jih spremljale njih tovarišice-maturantke tukajšnjega ženskega učiteljskega in menjaje tovariši iz poverjeništvu. Poleg več zavodov, šol, cerkva, spomenikov in drugih javnih poslopij so si ogledali izletniki šolski dom »Tabor«, pravoslavno kapelico, žensko učiteljsko, pomožno šolo za slabo nadarjeno deca, si ogledale s posebnim zanimanjem tehniško srednjo šolo, zlasti izdelke za vezenje, šivanje in krojenje, osrednji zavod za žensko domačo obrt, kjer so občudovalle krasne izdelke ženskih ročnih del. Mnogo zanimivosti sta jima nudila muzej in Jakopičev paviljon. Obiskale so tudi Učiteljsko tiskarno in gospodinjsko šolo v »Mladiki«. Zelo jim je ugajal tivolski park. S stolpa na ljubljanskem gradu so imele krasen razgled na mesto, njegovo bližnjo in daljno okolico. Pogorja in naši gorski velikani, ki so jih v šoli iskale in kazale le na zemljevidu, so stopili tu živo prednje v vsej svoji veličini. V duhu so zrlle za njimi tisoče bratov in sestra, ki nestrpo čakajo prihoda kralja Matjaža. Le težko so se ločile od divnega razgleda in odšle v mesto. Iz Ljubljane so obiskali izletniki biser Slovenije — prekrasni naš Bled. Spremljale so jih nekateri ljubljanske maturantke. Ob povratku niso mogli popisati svojih globokih vtisov, ki jih je nanj napravil Bled in Gorenjsko sploh. Kako globoko in neizbrisno se jim je vse to vtisnilo v spomin in kakšni občutki so jih navdali pri nas, so pokazali vsi govniki v nedeljo zvečer na poslovnem večeru. V vrtnem salonu pri Košku se je zbralo lepo število ljubljanskega učiteljskega in nekaj naših gojenk, da se poslovle od svojih tovarišev in tovarišic. V prijetnem in veselim razpoloženju, ob navdušenih besedah, prekipevajočih polne domovinske ljubezni, ob petju himen, narodnih srbskih in slovenskih pesmi, ob plesanju kola, so potekle vrlo hitro večerne ure in se bližal čas ločitve. Sestanek in večer je zaključil direktor g. Berić z zahvalo vsem, ki so kakorkoli pripomogli izletnikom od prijetnega bivanja med brati Slovenci, zagotavljajoč, da jim ostanejo dnevi obiska v Sloveniji, zlasti v Ljubljani, v neizbrisnem spominu. Poročilo, ki ga je prejel iz Ljubljane pred odhodom iz Sombora, glaseče se »Vse v redu. Upamo, da boste odnesli iz Slovenije najlepše spomine«, se je docela uresničilo. Izletniki so se odpeljali 25. aprila z jutranjim vlakom, da obiščejo še Celje, Maribor, Ptuj in Čakovec. Pri odhodu so se ponovno poslovili od njih zastopniki poverjeništvu, direktor dr. Orel in nekateri učiteljske. Omenimo naj še, da je gđc. Avsec, gojenka IV. letnika, v imenu svojih ljubljanskih součenk želela v nedeljo zjutraj svojim sovrstnicam »Sretan Uskr« ter podarila vsaki lep rdeč nagelj. Prenočevale so deloma v invalidskem domu, deloma v gluhomemnici prav udobno. Z dobro in ceno hrano pa jim je postregel g. Košak.

— Knjige za rokotvorni pouk. Ravnatelj A. Novak bo izdal serijo knjižic za rokotvorni pouk na naših solah. Prvi zvezek, ki obsega navodila in vzorce za dela iz ilovice, peska in papirja, bo izšel med letošnjimi velikimi počitnicami. Cena bo 30—40 Din.

— V drugem zvezku bo obdelano lepenkarstvo. V tretjem petarstvo, v četrtem razna dela iz lesa in kovine, v petem pa razne krasilne tehnike.

— Prihodnji pevski tečaj se bo vršil 7. in 8. maja. Začetek 7. maja ob 9. uri v Glasbeni Matici. Koncert v Trbovljah se vrši 22. maja, zato je dolžnost vsakogar, da se tečaja udeleži. Pqšljite pravočasno prijave za hrano in stanovanje. Tajnik.

— P. n. šolskim upraviteljem in organistom na znanje! Od muzikalnega delca »Štiri cerkvene pesmi za šolar« ské sv. maše« (dvoglasno z orglami), ki sem ga izdal podpisane leta 1913. v 1000 izvodih, mi je ostalo še kakih 70 iztisoč. Te izvide prepustim sedaj — dokler je še kaj zaloge — p. n. šolam, oziroma organistom brezplačno proti povrnitvi poštinskih stroškov (1 Din v znamkah). Izmed pesmi ugaja tako po besedilu kakor po napevu zlasti »Marijina pesem otrok«, ki je še posebno primerna za mesec majnik. — Središče ob Dravi. — Anton Kosi, šolski upravitelj ☞ pok.

— Usposobljenostni izpiti v Mariboru bodo te dni končani. Pričeli so takoj po Veliki noči ter se je priglasilo 43 učiteljev(ic). Gotovo je bilo zelo umestno, da so se začeli ti izpiti — navadno so se vršili meseca maja — letos tako zgodaj. S tem je bilo ustrezno šolam in udeležencem, ker so se zlasti o velikonočnih počitnicah pripravljali ter takoj odšli k izpitu. Pač pa se je letos upeljal pri izpraševalni komisiji nov postopek, katerega ne moremo odobravati. Dasi štje izpraševalna komisija 19 članov s 3 podpredsedniki, da je omogočeno sestaviti več sekcij in delo čimprej dovršiti, sta se sestavili samo 2 in se bode porabilo torej vsaj še enkrat toliko časa. To pa ni vseeno ne za zavod, kjer se izpiti vrše, ne za šole, katere so radi udeležencev prizadete, niti ne za udeležence same, ki jim narastejo vsled daljšega bivanja stroški. Tudi ni v smislu tozadevnih zakonov in naredb, ki jasno zahtevajo, da se ti izpiti završe čim preje iz gori omenjenih razlogov. — Čudno je tudi, da je komisijo tvorilo samo moško učiteljske brez članov ženskega učiteljskega in zastopnikov prosvetne oblasti, ki imajo poleg zakonite pravice gotovo tudi službeni interes pri teh izpiti. Izpustilo se je celo priznana avtoriteta na osnovnem šolskem polju g. Senkovića. Kakšni motivi so neki vodili merodajne faktorje do tekega postopanja?

— Članom novomeškega sreskega društva! Na vabilo belokranjskega učiteljskega društva se udeležimo 14. maja skupnega zborovanja s karlovaškim in jastrebarskim učiteljskim društvom v Metliki. Po sklepu zadnjega zborovanja se je te dni odposlala na vse šole »Priglasnica«, ki naj jo izpolnijo vsi člani onih šol, ki se udeležijo tega skupnega zborovanja štirih učiteljskih društev. Priglasnica naj se sigurno doloži na moj naslov (Viktor Pirnat, učitelj, Novo mesto) do incl. 4. maja. Na poznejše prijave se ne bomo mogli ozirati, ker moramo tudi mi pravočasno javiti potrebno Metliki. Vabim vse tovarišice, da pohite na manifestacijo naše misli v cvetočo Belo Krajino. Nihče naj ne izostane! Ker so zveze od zunaj zelo neprikladne, bi bilo primerno, ako pridete tovarišice od oddaljenih krajev že na predvečer v Novo mesto. Deset poljskih postelj (brez odeje) bi dal jaz na razpologo v šoli. Ako kdo na to reflektira, naj to naznači na priglasnici. Če bo kdo prenočeval v Novem mestu privatno, ni treba javiti, da ne bo zmed, ako pa želi kdo v Metliki prenočevati (13. maja), naj istotako označi v priglasnici, da javimo to Metliki in ne boste potem na cesti. Odhod iz Novega mesta zjutraj ob ½5. uri, zajtrk v Metliki (kakršnega želite, javite!), kosilo skupno v »Narodnem domu« (25 Din). Skupen obed je v tovariškem in stanovskem oziru eminentnega pomena, zato dijeta ali nedijeta — vsi vkup. Javite pa to! Pripominam, da mora vsak priglasenec povrniti stroške zase tudi, ako se ne bi udeležil zborovanja. Ne gre drugače, ker se mora doli vse pripraviti. S svojim podpisom to garantirate. Torej javite se mi do 4. in na svidenje 14. maja! Čast našega društva zahteva, da smo čim številnejše zastopani. — V. Pirnat, predsednik.

— Učiteljsvo in zatiranje rjavega hrošča. Prosvetni inspektor je izdal okrožnico, v kateri naroča učiteljsvu, da opozarja učence, da pomagajo zatirati rjavega hrošča. Učenci naj sodelujejo pri zatiranju tega škodljivca pod vodstvom svojih razrednikov. V okrožnici je tudi navodilo, kako se pokončuje in nato uporablja rjave hrošče kot gnojilo, ali pa za hrano prašičev.

— Materinski dan bo dne 14. maja. Ta dan naj se po nalogo prosvetnega inspektorja porabi ena ura učnega jezika v to, da se zbudi v mladih srcih dolžno spoštovanje do matere sploh. V tej uri naj bi se deklarirala kaka prikladna pesem ali čitala po vest.

— Izplačevanje neporavnanih selitvenih računov in osebnih izdatkov na podlagi potbotnice se ne more vršiti, dokler ne otvori prosvetno ministrstvo zadevnega kredita.

— Šolskim upraviteljstvom sporoča Jugoslovenska Matica, da ji je prva naklada razglednic za otroke, ki so prispevali k zbirki pirhov, že pošla. Druga, večja naklada trenutno pa še ni dotiskana, kar pa se bo zgodilo še tekom tega tedna, nakar se jim zahtevane razglednice takoj pošljejo.

— III. književna tombola Jugoslovenske Matice. Pokrajinskemu odboru Jugoslovenske Matice v Ljubljani je bilo vpslanih do 25. t. m. šest tombolskih tablic, ki so zadele tombolo v smislu razpisa se je vršilo za dobitke in vrstni red še ožje reše-

banje, ki je izpadlo sledeče: Prva tombola: Ivanka Čokova, Ljubljana; druga tombola: Anton Mrkun, župnik, Homec p. Radomlje; tretja tombola: Franjo Zupančič, Selo pri Ljubljani; četrta tombola: Vinko Sirc, Ljubljana; peta tombola: Olga Očko, Ruše pri Mariboru. S tem je igra za III. književno tombolo končana in Jugoslovenska Matica se vsem, ki so pri njej sodelovali z razpečevanjem in nakupom tablic, najiskrenejše zahvaljuje. Seveda ni bila tudi pri tej igri vsakomur sreča mila; ima pa naj zavest, da je z nakupom tombolskih tablic podprl Jugoslovensko Matico, odnosno svoje neosvojbene brate.

— Članom učiteljskega društva za mariborski šolski okraj: Tov. pevci in pevke so vabljeni eno uro pred prihodnjim zborovanjem, torej ob 9. uri v malo dvorano »Narodnega doma« k pevski vaji. Pevajoča spomlad naj nas strne zopet v pevajočo, tovariško družbo, zato na najštevilnejše svadenje pri pevski vaji. — M. V. — Tov. šolski upravitelji, ki imajo morda dogotovljene osnutke okvirnih uč. načrtov svojih šol, naj prinesejo iste k zborovanju seboj. — Za pevski odsek: M. V.

— Pedeželskim tovarišem! Kmetijska družba za Slovenijo mi je poverila za svojo jubilejno razstavo, ki jo priredi letos septembra na ljubljanskem velesajmu odsek za domače obrti. V program sem vzel tudi izdelke kmetijske šol. Po raznih solah sem videl razne lične izdelke, ki kažejo po eni strani vso naivnost otroške duše, po drugi strani pa nam odkrivajo nadarjenost raznih otrok, ki bi postali prav lahko dobri obrtniki. Obračam se do tistih idealnih tovarišev, ki hočejo nekaj žrtvovati. Pošljajo naj do konca julija otroške izdelke na naslov Kmetijske družbe za Slovenijo v Ljubljani. Vsak posamezni komad naj bo opremljen z etiketo šolskega upraviteljstva in z etiketo učenca. Na tej etiketi naj bo označena tudi cena izdelka. Pošiljati naj bo pridejan seznam predmetov. Kar se ne bo prodalo, se pokloni etnografskemu muzeju v Ljubljani. Prepričan sem, da se bodo dale te igračke vnovčiti. Da se izognemo stroškom, pozivam v prvi vrsti tovariše iz ljubljanske okolice, da pošljejo po znanih vozniških robo Kmetijski družbi. Mogoče bi kdo celo poskrbel, da dobimo kakega dečka ali več na razstavišče, ki bi tam delal. Tovariši, ki delujete pri okoliških podružnicah Kmetijske družbe, skušajte zainteresirati odbore za to razstavo in ne bo vam žal dela, ker bo ta del razstave zelo občudovan. Tovariši, ki so pripravljani sodelovati, naj mi blagovolijo sporočiti to čimprej, da vem rezervirati prostor na razstavišču. — Tov. pozdrav: Božo Račić, Ljubljana, Turjaški trg 4.

— Pred vojno je pri nas vsaka gospodinja kuhala rženo kavo bodisi samo ali kot pridatek. Danes jo lahko zopet uporabljamo, ker dobi v vsaki trgovini pravo ZIKO, ki nudi po izjavi zdravnikov najprimernejši zajutrek za otroke in odrasle.

Meščanskošolski vestnik.

—m Društveno sodelovanje meščanskošolske mladine. Učenci(ke) meščanskih šol smejo biti po odloku prosvetnega ministra člani Podmladka rdečega križa. Člani drugih društev smejo biti le, če so ista po pristojnih oblastih dovoljena — a to tudi le tedaj, če imajo v šoli dober uspeh. Poleg Pomladka Rdečega Križa smejo biti člani samo še enega društva. Strogo pa je zabranjeno meščanskošolski mladini sodelovanje v nogometnih društvih. Razredniki in ravnatelji morajo paziti, da se učenci držijo teh odredb.

Sredniešolski vestnik.

—sr Komisije za polaganje profesorskih izpitov v Ljubljani so imenovane za šolska leta 1926./27. do 1928./29. V te komisije so imenovani naši najboljši univerzitetni in srednješolski profesorji.

—sr Geometrija za nižje razrede srednjih šol, ki jo je spisal Josip Mazi, se sme uporabljati po naredbi prosvetnega ministra kot časna učna knjiga toliko časa, dokler se ne izvrši definitivna revizija vseh učnih knjig.

Učiteljski pravnik.

—§ Izplačilo podpor vdovam po čl. 124. uradniškega zakona. »Naš Glas« od 20. t. m. št. 11. objavlja pod gornjim naslovom nastopno: »V proračunu za leto 1926./27. je bilo pri partiji 48 predvidenega kredita za vso državo 200.000 Din, in to za izplačilo prejemkov siromašnim preostalim po umrlih državnih nameščencih (čl. 124. urad. zak.). Ta kredit je bil docela izčrpan že koj začetkom budžeta. Po predlogu Glavnega Saveza in po prizadevanju njenega predsednika g. dr. M. Jovanovića, ki je sam šef gen. dir. drž. računovodstva, ki nakazuje te podpore, je privolil g. finančni minister, da se poveča predvidena vsota na 2.100.000 Din. Javljamo nadalje tudi vest, da je kredit za Slovenijo že otvorjen. Ta kredit znaša nekaj preko 438.000 Din. Kakor izvemo, je ministrstvo že naročilo, da se morajo brezplačni nalogi za izplačilo teh podpor brezplačno napraviti do konca marca t. l.« — Učiteljske vdove (sirote), katerim je bila nakazana vdovnina (sirotnina) po 1. oktobru 1923, a jim je bila izplačana z ozirom na čl. 124. urad. zakona le enomesečna pokojninska plača kot pogrebna in ne tudi dvomesečna podpora, naj takoj zaprosijo za nakazilo te podpore, če že niso vložile posebne prošnje za dvomesečno podporo. — Prošnji je priložiti overovljen prepis reše-

nja (dekreta) o odmerjeni vdovnini (sirotnini) in ubožno izpričevalo, ki mora nositi uradno spisovno število urada, ki je izdalo to listino ter potrdilo davčne oblasti o imovinskem stanju po čl. 128. urad. zakona kolka prosto. — Prošnja je nasloviti na ministrstvo financ, ki v smislu čl. 41. finančnega zakona dovoljuje dvomesečne podpore in pošlje prošnjo pristojnemu veliku mu županu, da jo predloži ministrstvu prosvete v pristojno poslovanje.

Naša gospodarska organizacija.

—g Učiteljski dom v Mariboru. Člana rina in darila od 1. marca do 15. aprila 1927: »Učit. tiskarna« v Ljubljani od prodanih šolskih zvezkov 2678'90 Din; ga. Marica Strnad-Cizerlj v Mariboru 5 izvodov »Rdečih nagelčkov« à 20 Din; učiteljsko društvo za ormoški okraj namestu venca na grob pok. okr. šol. nazd. g. Matije Herica 112 Din; isto društvo (zbirka pri društv. zborovanju) namestu venca na grob pok. ravn. moškega učiteljskega v Mariboru g. Matije Pirca 130 Din; g. Pavel Flerč, referent za O. N. v Beogradu 300 Din; Gornjegrajsko učiteljsko društvo 320 Din; Posojilnica v Mariboru 3000 Din; učiteljsvo II. deške osn. šole v Mariboru 35 Din; osnovna šola Slobenigradec 40 Din; Zacherl Franjo, Ljutomer 50 Din; Rataj Stefan, Razbor 5 Din; osnovna šola Št. Ilj pod Turjakom 20 Din; osnovna šola Dolič-Mislinje 15 Din; osnovna šola Šmartin pri Slovenjgradu 30 Din; upokojeno učiteljsvo v Mariboru 30 Din; Anton Kutin v Mariboru 20 Din. Vsem darovalcem iskrena hvala! — Prejemki iz gospodarskih podjetij od 1. marca do 15. aprila 1927: »Šola v nebesih« 186 Din; »Prekmurske pravljice« 78'75 Din; Zemljevidi 3828'50 Din; Grb 5954'32 Din; skupaj 10.047'57 Din. — V Mariboru, dne 22. aprila 1927. — M. Kožuh, blagajnik.

Vestnik upokojencev.

MARIBORSKI KROŽEK UPOKOJENEGA UČITELJSTVA.

Pred vojno je slovel kot mesto upokojencev Gradec. Vse pa kaže, da ga bode vsaj v tem oziru v polni meri nadomestil za slovenski del Štajerske sedaj Maribor, ki je po svoji legi in milem podnebnju kakor našlaš ustvarjen za to. Maribor ni prevelik ter ne divja po njem velikomestni promet. Vendar je pa velik zadosti, da nudi dovolj razvedrila in tudi duševnega užitka tistemu, ki ga hoče in išče. Nad vse ugoden pa je krasen in prostoren mestni park, ki ima še to prednost od parkov po drugih mestih, da se nahaja takorekó sredi mesta in vendar že zunaj.

Zato ni čuda, da se je v Mariboru po preobratu naselilo upokojencev prav lepo število. Seveda pa bi bilo to število danes še izdatno večje, ko bi ne bilo največje ovire, t. j. stanovanjske bede.

Izmed vseh različnih stanov upokojencev pa je menda največje število učiteljskega. Sedaj jih je v Mariboru in bližnji okolici blizu 60. In najlepše je to, da ti naši veterani in veteranke goje še vedno med seboj tovarištvo v tako izdatni meri, kakor noben drug stan.

To je tudi ena izmed značilnih potez naše starejše generacije. Pravo tovarištvo jim ni bilo ravno na jeziku, ampak se je usidralo v njihove duše tako globoko, da ga ne morejo pogrešati niti kot upokojenci. Ali pride naša mlajša generacija tudi kedaj do te stopnje?

Mariborski krožek upokojenega učiteljskega so ustanovili že leta 1922. meseca oktobra — torej obhaja letos svojo petletnico — tovariši Pavelček, Podobnik in Farčnik. Od tedaj se shajajo vsak četrtek po prvem pozimi v mestu, poleti pa pohite tudi ven v bližnjo okolico. Pri kupici vina obujajo svoje spomine iz preteklosti ter tožijo o nadlogah sedanosti. Seveda pa nastane čisto tudi v resnem delu marsikak vesel intermezzo, ko se kdo spomni in pripoveduje kak humorističen dogodek iz svojega življenja. Sedaj n. pr. se pečajo že nad pol leta pri vsakem sestanku s smrtjo in pogrebi. Štejejo si namreč v svojo dolžnost, da se vsak udeleži — ako mu le pripušča zdravje — pogreba bodisi upokojenega ali pa aktivnega tovariša(ice). Pri pogrebu soustanovnika krožka tov. Pavelčka meseca oktobra pa so namreč opazili, da jih ne podpira mariborsko aktivno učiteljsvo tako kakor so pričakovali. Zagrebli so ga brez poslovilne nagrobnice, kakor tudi pozneje tovarišico Koprivovo ter tovariša Ungerja in Herica. In to bol razgrebajo že nad pol leta. Mislimo pa in upamo, da bode mariborsko aktivno učiteljsvo vendarle napram veteranom našega stanu storilo svojo tovariško dolžnost. Ako sodeluje pri pogrebnicah ob smrti kakega velikaša, kjer je zunanji sijaj in pomp, bilo bi treba le malce dobre volje, da bi sodelovalo tudi pri skromnem pogrebu svojega tovariša, pa če prav je ta že upokojen.

Teh mesečnih sestankov se udeležuje vsakokrat okrog 30 tovarišev in tovarišic. Posebno pa je treba omeniti, da ga redno poseča prav lepo število tovarišic upokojenk. Navadno je tudi par aktivnih hospitantov zraven. Sestanek vodi »poslovodeč« podpredsednik tov. Farčnik, ker predsednika tov. Podobnika pogosto zadružuje bolezen. S politiko se ne ukvarjajo. Tudi jih ne razburjajo aktualna vprašanja stanovske politike tako, kakor pa vrste aktivnih, kar je samo ob sebi umevno. Pač pa se vsakokrat udeleže vsi volitev v narodno ali pa oblastno skupščino, pa če je

tudi treba katerega pripeljati z vozom na volišče. To je v Mariboru, kjer je še precej nemškega življa precej važno. Pozabiti tudi ne smemo, da so vsi člani Učiteljskega doma ter vestno in redno plačujejo članarino, dajši dobro vedo, da oni sami ne bodo imeli nikoli kake koristi od te institucije. V tem, kakor tudi še v marsičem drugem so naši veterani lahko v vzgled mlajši generaciji.

Hospitant.

Društvena zborovanja UJU.

Vabila

= Ljubljansko učiteljsko društvo bo zborovalo v četrtek, dne 5. maja t. l. v telovadnici osnovne šole na Vrhniki, in sicer takoj po prihodu vlaka. Dnevni red vsebuje: 1. Predsedstvena naznanila. 2. Referat tov. Petrovca »O zgodovinskem razvoju srbo-hrvatske narodne pesmi«. 3. Referat ravnatelja M. Hočevarja »O organizaciji P. R. K. na naših šolah«. 4. Volitve delegatov za pokrajinsko in državno skupščino. 5. Slučajnosti. Po skupnem obedu v restavraciji »Mantova« izročitev spominke knjige Cankarjevi rojstni hiši in nato ogled tovarne mesnih konzerv, eventuelno tudi izvirov Ljubljane. Prijave za obed je treba poslati društvenemu tajniku najkasneje do 2. maja popoldne. Članstvo naj striktno upošteva okoliščine, ki je bila te dni razposlana!

Odbor.

= Kranjsko in Radovljiško učiteljsko društvo zborujeta dne 9. maja t. l. ob 9. uri na Jesenicah z naslednjim dnevnim redom: 1. Delovna šola, hospitacija, Leo Pibrovac. 2. Podmladek Rdečega Križa, Slavko Mrovč. 3. Volitve delegatov za pokrajinsko in glavno skupščino. 4. Poročila in zapisnik. 5. Slučajnosti. Na mnogobrojno udeležbo vabi odbor.

= Članstvo celjskega učiteljskega društva naj blagovoli po tov. šolskih upraviteljih javiti število udeležencev skupnega obeda na zborovanju 7. maja v Petrovčah in to najkasneje do 3. maja tov. Rudolfu Wudlerju, šolskemu upravitelju v Petrovčah.

= Učiteljsko društvo za mesto Ptuj in ptujski šolski okraj zboruje dne 14. maja v Ptuj v »Mladiki«. Dnevni red zborovanja: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Risanje v osnovni šoli. Predava tov. meščanskošolski učitelj Janko Pertot. 4. Slučajnosti, predlogi, nasveti. Nameravani majniški izlet se tokrat radi nepričakovano nastalih težkoč ne more vršiti; pač pa bo meseca junija, Odbor društva ima pred zborovanjem ob 9. uri sejo. Posebnega vabila za isto ne bo. Dnevni red običajen.

= Učiteljsko društvo litijskega sreza pov. UJU zboruje na državnem moškem učiteljskem v Ljubljani dne 7. maja 1927 ob 9. uri dopoldne s sledečim dnevnim redom: 1. Otvoritev po predsedniku. 2. a) Predavanje o delovnem in gospodinjstvem pouku (2 ref.). b) Vzgoja in pouk slepcev. Predava Josip Kobal, izprašani učitelj za slepe. 3. Poročilo o sreski učiteljski knjižnici. 4. Volitve delegatov za pokrajinsko in državno skupščino. 5. Prosti predlogi. 6. Slučajnosti. Udeležba, častna dolžnost!

= Učiteljsko društvo za Maribor — desni in levi breg zboruje 7. maja t. l. ob 10. uri v »Narodnem domu« v Mariboru. Dnevni red: 1. Zapisnik in dopisi. 2. Tov. Godčeva: Nekaj pripomb k zadnjemu načrtu šolskega zakona, ki bo predloženo skupščini. 3. Šijanec-Vauda: Utis diskusije o reformi učiteljske in učit. naobrazbe v Mariboru dne 13. aprila t. l. 4. Šijanec-Godčeva: Poročilo o seji ožjega sosveta. 5. T. Knaflič: Blagajniško stanje. 6. Slučajnosti in predlogi za pokrajinsko skupščino. — Ob deveti uri istotam odborova seja. — Popoldne ogledovanje tovarne »Kristal«.

= Učiteljsko društvo za politični okraj Ljutomer zboruje v soboto 7. maja ob 8½. uri v Ljutomeru. Dnevni red: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Predavanje tov. A. Koprivca: Delovna šola in praktični nastop v razredu. 4. Poročilo iz »Narodne Prosvete« in »Učitelja«. 5. Stanovske šolske zadeve. 6. Volitve delegatov. 7. Slučajnosti. — Ker se bo zborovanje zavleklo preko 12. ure, vsled česar bo odhod z vlakom onemogočen, naj se tov. prijavi radi obeda par dni prej pri tov. Miklu. — Odbor.

Poročila:

+ Kranjsko učiteljsko društvo je zborovalo dne 18. marca 1927 v Šmartnem pri Kranju.

Pred zborovanjem se je izvršilo odlikovanje tovarišice Miklavčičeve Janje in tov. Frančiška Rojine. Vladni svetnik g. Znidarčič je orisal njiju zasluge in jima izročil red sv. Save. Oba sta se mu v lepih besedah zahvalila za odlikovanje. Odlikovanca sta slavila tudi sreski prosvetni referent g. Rus in predsednik g. Lapajne.

Predsednikovo poročilo. Tov. predsednik otvori nato zborovanje in pozdravi 71 navzočih članov. Konstatira, da šteje naše društvo danes 102 člana. Spominja se pok. tov. And. Vilfana. Učiteljsko je v znak sožalja vstalo. Precej obširno omenja glavne točke seje Glavnega odbora UJU v Beogradu. Prečita in pojasnjuje dole dopise.

Zapisnik zadnjega zborovanja. Nato se je prečital in odobril zapisnik zadnjega zborovanja. Odobrilo se sklepi širjega sosveta glede gospodarskega stanja.

Nadaljnje zborovanje vodi tov. podpredsednik Horvat, ker je tov. predsednik z delegati obravnaval v drugem lokalu časopisni incident glede imenovanja kandidata za ožji svet v navzočnosti povabljenega in došlega tov. Schiffererja. O stvari se je sestavila posebna izjava, ki so jo podpisali vsi zainteresirani.

Tov. Klemenčič je grajal prestrogo besedilo ob priliki terjanja članarine. V prihodnje se bo ravnalo milejše, vendar je želeli, naj nihče ne daje povoda za tozadevne opomine.

Predavanje. Tovarišica Ferjančičeva čita svoj skrbno sestavljen referat: »Pestalozi, osnove delovne šole«, a tovarišica Oraničeva nas je v prav lepih besedah vodila po svojih potovanjih po Francoskem in Angleškem.

Sklepi:

1. Za pevski zbor prispeva društvo iz svoje blagajne pokroviteljstvo v znesku 500 Din, a vsak član pa po 1 Din mesečno.

2. V podporni sklad se plačuje mesečno po 1 Din.

3. Odboru se naroča, naj opozori UJU, poverjeništvu Ljubljana na nedostatek glede uporabljanja šolskih prostorov v izvenšolske svrhe, ki naj intervirna pri merodajnih šolskih oblastih v smislu normalije bivšega višjega šolskega sveta v Ljubljani z dne 3. septembra 1919, št. 13.114 (Fink, I. zv.).

4. Društvenemu odboru se naroča, naj poskrbi potom UJU, pov. Ljubljana, da se prepreči vsako reduciranje proračuna o stvarnih šolskih potrebščinah od strani občinskega odbora ali kake druge oblasti, če je bil ta od krajnega šolskega sveta pravilno potrjen, od sreskega poglavarja odobren in ko je postal pravomočen.

5. Društvenemu odboru se naroča, naj opozori UJU, pov. Ljubljana, da na merodajnem mestu potrebno ukrene, da se zakon o taksiranju šolskih naznanil in izkazov o šolskem napredku z odredbo izpremeni tako, da dajo potrebne davčne kaze šolskim upraviteljem dotični davčni uradi in ne županstva, ki ne dajejo teh podatkov vedno točno.

Predloga o »skupnem pedagoškem listu« in »enotni organizaciji« sta bila po poročilu predsednika vzpričo snujočih se enotnih pravil UJU brez ugovora odložena do prihodnjega kongresa.

Jos. Lapajne, preds. A. Roje, t. č. tajnik.

+ Učiteljsko društvo za Ljubljano-okolico je zborovalo dne 5. marca 1927 v Mestnem domu v Ljubljani.

Predsednik otvori zborovanje in iskreno pozdravi vse navzoče. Omenja, da kdor še ni podpisal pristopne izjave, naj to stori. Nato prečita odgovore poverjeništvu UJU na predloge stavljenega na zadnjem zborovanju ter preide na dnevni red.

Poročilo o seji širjega sosveta v Celju poda obširno, tov. predsednik. Poročilo kakor tudi njegov nastop je bilo od članstva soglasno in z velikim odobravanjem sprejeto.

Predavanju tovarišice Zore Rakove o pomožni šoli je sledilo vse učiteljsko v izrednim zanimanjem in je žela predavateljica ob koncu svojih izvajanj zasluženo zahvalo. Posebej se ji še zahvali tov. predsednik za poučen referat.

Nato so se obravnavali došli dopisi:

a) K dopisu pov. UJU o pevskem zboru slovenskega učiteljskega UJU sta bila soglasno sprejeta sledeča predloga:

1. Učiteljsko društvo Ljubljano-okolice pristopi k učiteljskemu pevskemu zboru kot podporni član z enkratnim zneskom 500 Din.

2. Člani in članice tega društva pristopijo kot podporniki z mesečnim prispevkom 1 Din.

b) K dopisu društva državnih upokojencev in upokojenk za Slovenijo, ki prosi za podporo, se določi z odobravanjem vsega učiteljskega enkratna podpora 200 Din.

c) Po dopisu sreske učiteljske knjižnice, ki vsebuje prošnjo za prispevek učiteljskega po 15 Din, se vname živahna debata proti temu prispevku in tako se prošnja z odobrenjem vsega članstva odkloni.

Predlogi. Tov. Štrukelj predlaga, naj se v Beogradu zahteva izplačilo razlik in po znanem geslu za enako delo enako plačilo naj se tudi poročenim učiteljicam izposluje izplačevanje cele doklade. V slučaju tov. Moderendorferja naj se ne ostane samo pri protestih, ampak naj bi se osnoval za samopomoh upravni fond s prispevkom vsega učiteljskega 1 Din, ki bi podpiral krivično preganjanje. Soglasno sprejeto. Nato sta bila še sprejeta predloga o zastalem izplačilu selitvenih stroškov in o dostavitvi ocen za leto 1925./26.

Rokotvorni pouk.

Vse potrebščine za KNJIGOVEŠTVO IN KARTONAŽO dobite najceneje v trgovini

„ŠAGRIN“ dr. z o. z. LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 6. (nasproti Hotela Union.)

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva. vsaka beseda 50 par. — Najmanjši znesek Din 5.—

ZGODOVINSKO UČNO SNOV.

ki jo predpisuje novi učni načrt, dobi v J. Nerat: »Zgodovinski štanki«, ki jo je založila Učit. tiskarna v Ljubljani. Cena je 15 Din.

ALI UPORABLJATE PRI POUKU ročne zemljevide

kulturnih skupin in Slovenije, katere je izdal Učit. dom v Mariboru? Ste li že naročili sliko državnega grba?

UPRAVA POPOTNIKA

ima več vezanih letnikov Popotnika na prodaj do leta 25/26 à 20 Din od leta 25/26 à 50 Din. Dalje

ima posamezne številke vseh letnikov à 5 Din kom na razpolago.

UPRAVA ZVONČKA

ima več vezanih in nevezanih letnikov na prodaj in sicer boljše vezane à 60.— Din, navadno vezane à 45.— Din in

nevezane à 30.— Din. Dalje ima nešteto posameznih števil vseh letnikov à 3.— Din komad na razpolago.

NOVA ŠOLSKA TABLA

dvojna, na škripcih, se ugodno proda. Ponudbe na upravo U. T.

Po končanem dnevnem redu zaključil tov. predsednik lepo uspelo zborovanje. J. Macarol, preds. A. Colnar, tajnica.

Prispevajte kot podporniki „Pevskemu zboru UJU učiteljskega“!

Vilhelmina Repič naznanja v globoki žalosti v svojem in v imenu rodbin Križaj in Leskovic preženo vest, da je njen ljubljani soproj, oziroma stric, gospod

Peter Repič

nadučitelj v pokoju

danes, dne 26. aprila t. l. po daljšem, težkem trpljenju, previden a sveto-tajstvi, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika se je vršil v sredo, dne 27. aprila t. l. ob 4. uri pop iz hiše žalosti, Kongresni trg št. 3, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 26. aprila 1927.

Zahvala.

Za mnogobrojne in odkritosrčne izraze sožalja, za prekrasne vence in za obilno spremstvo na poslednji poti našega iskreno ljubljene in nepozabnega očeta, brata, strica in svaka, gospoda

Leopolda Kolarša,

nadučitelja v pok. in kantorja

izrekamo tem potom svojo najprisrčnejšo zahvalo.

Zahvaljujemo se posebno okr. zdravniku g. dr. Albinu Gregorcju za njegovo veliko požrtvovalnost pri zdravljenju in vsem onim, ki so nam v dnevih njegove bolezni in ob njegovi smrti stali soustvjujoče ob strani in nam s tolažilnimi besedami lajšali našo težko bol.

Posebej se še zahvaljujemo domačima preč. gg. duhovnikoma, predvsem preč. g. kaplanu Stefanu Vargi, in sosedni preč. duhovščini ter cankovskemu in gornjelendavskemu kantorju za vodstvo pogreba, g. šol. upr. J. Tomoriju za poslovilni govor, gg. prof. M. Bitencu in šol. upr. Fr. Župančiču za žalna govora ob odprtem grobu, vsemu učiteljsstvu za polnoštevilno udeležbo, cerkvenemu pevskemu zboru pod vodstvom šol. uprav. g. Jožice Bitenceve za ganljivi žalostinki, Gasilnemu društvu Pertoča pod vodstvom g. Evg. Obala in g. učit. Iv. Prislana za častno straženje ob mrtvaškem odru in nošenje krste, obema gasilnima društvoma za tako obilno udeležbo članov ter vodstvom obeh šol za korporativno udeležbo šolske mladine.

Pertoča, dne 21. aprila 1927.

Anica in Feri, otroka in ostali sorodniki.

Knjigarna Učiteljske tiskarne v Ljubljani

priporoča iz svoje zaloge učila:

Toplomer 40° R in 50° C Din 30.—
Toplomer 80° R in 100° C Din 35.—
Barometer Din 225.—
Kvadratni meter (m²) na platnu in palicah Din 100.—
Kubični meter (m³), zložljiv iz 12 meter-skih palic, Din 180.—
Kubični decimeter (dm³), razstavljiv na cm³, Din 48.—
Papirnati meter (v širokosti 1 dm) Din 5.—
Šolski meter (palica) Din 32.—
Magnetna palica Din 36.—
Magnetna podkev 12 cm Din 16.—
Kompas v kovinasti in s steklom zaprti skatlici Din 50.—
Ravna natega Din 20.—
Kriva natega Din 12.—
Vodomet Din 20.—
Meden obroček s kroglico Din 54.—
Spiritna svetiljka Din 18.— do Din 24.—
Električno nihalo Din 16.— do Din 56.—
Voltov element Din 116.—
Steklena palica Din 20.— do Din 30.—
Ebonitna palica z drgalom Din 42.—
Elektroskop Din 170.—

Lejdenska steklenica Din 84.—
Izpraznjevalec Din 30.—
Heronova buča Din 38.—; Heronova buča, zapiralo iz medi, Din 160.—
Sesalka, steklena, Din 70.—
Tlačilka, steklena, Din 70.—
Vzvod Din 120.—
Skripec Din 18.—
Svinčnica Din 15.—
Grebiljca Din 20.—
Računalno s 100 kroglicami Din 260.—
Stavnica za elem. razred (lesena kaset) Din 220.—
Stevilne table od 1—10 Din 120.—
Serija števil od 1—10 Din 10.—
Tisočna razpredelnica na močnem papirju Din 40.—, isto za števila do 100 Din 40.—
Ravnila za šolsko tablo 120 cm Din 30.—, 150 cm Din 40.—
Položna ravnila za šolsko tablo 150 cm Din 56.—, 175 cm Din 54.—
Sestila za šol. tablo Din 72.—
Geom. telesa: Kocka Din 14.—, tristrana in štirištrana prizma à Din 14.—, štirištrana piramida Din 16.—, tristrana piramida

Din 18.—, valj Din 14.—, stožec Din 16.—, krogla Din 16.—
Kotomer za šol. tablo Din 72.—
Lesena stojala za epruvete Din 10.— do Din 13.—
Lesena stojala za kuhanje Din 62.—

STENSKI ZEMLJEVIDI:

Orožen-Capuder: Stenski zemljevid Slovenije, Din 360.—
Cvijić: Karta kraljevine SHS, Din 340.—
Gavazzi: Stenski zemljevid SHS, Din 320.—
Franović-Gavazzi: Karta balkanskega polotoka, Din 450.—
Stenski zemljevidi Afrike, Severne in Južne Amerike, Din 450.—
Stenski zemljevid Azije Din 540.—, Avstralije Din 350.—
Globus (34 cm), hrv. tekst, Din 520.—
Modestin: Fizička karta Evrope sa novim drž. granicama, Din 450.—
Modestin: Istočna polutka in zapadna polutka zemlje à Din 450.—
Vsi navedeni zemljevidi so napeti na močnem platnu ter opremljeni s palicami.

V zalogi so različne stenske slike za prirodopisni, prirodoslovni, zemljepisni i. dr. pouk. Naročajte edino lev Knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani, Frančiškanska ul. 6